
BESZÁMOLÓ

a 2011. május 26. napján tartandó Képviselő-testületi ülésre

Tárgy: beszámoló Dévaványa Város Gyámhivatalának tevékenységéről és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a 2010. év vonatkozásában

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyámhivatal 2010. évben végzett tevékenységéről, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése, illetve A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról (Gyer.) szóló 149/1997 (IX. 10.) Korm. rendelet 170/A. § és a 10. számú melléklete alapján a gyermekvédelmi feladatokról az alábbiak szerint tájékoztatom Önöket:

A gyámhivatal 2010. évben végzett tevékenységéről:

A gyámhivatal 2010. évben is két fő önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező ügyintézővel dolgozott - azzal, hogy a gyámhivatal vezető aljegyzőként is ellát feladatokat (szabálysértés, birtokvédelem, választási eljárással kapcsolatos feladatok, stb.), továbbá az ügyintéző jegyzői gyámhatósági feladatokat (védelembé vétel) is ellát - akik megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek, illetve minden, a jelenlegi szabályozás szerinti képesítési követelménynek eleget tettek. A szakmai rendezvényeken, programokon folyamatosan részt vesznek, ezáltal biztosított az ügyek intézéshez szükséges felkészültség, aktuális jogszabályismeret.

Az iroda tárgyi, technikai feltételei adottak, azonban az ügyek jellegéből adódóan és a zavartalanabb, gyorsabb ügyintézés miatt az ügyintézők külön irodában történő elhelyezése indokolt lehet, de ez jelenleg sem megoldható, illetve munkánk során törekszünk arra, hogy az előbbieket ne befolyásolják a munka menetét, minőségét.

A hivatal ügyfélfogadási rendje: hétfő: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-16³⁰; kedd: 8⁰⁰-11³⁰; péntek: 8⁰⁰-11³⁰, 12³⁰-14⁰⁰ illetve a vidékről érkező ügyfeleket minden esetben fogadjuk, továbbá szükség szerint, vagy előzetes egyeztetés alapján, továbbá azonnali intézkedést igénylő esetekben mindenkor az ügyfelek rendelkezésére állunk.

Az elmúlt évben Dévaványán 4 fő megfelelő végzettséggel rendelkező hivatásos gondnok volt, akik látják/látják el feladataikat a gondnokoltak ügyeiben a gyámhivatal felügyeletével. A hivatásos gondnoki tisztség betöltése csak a megyei vagy országosan szervezett tanfolyam elvégzésével lehetséges. A hivatásos gondnokok közül 2 fő nyugdíjas, illetve 2 fő aktív korú, akiket a Polgármesteri Hivatal megbízási szerződéssel alkalmaz. A hivatásos gondnokok egyenként legfeljebb 30 gondnokolt személy tekintetében végezhetik munkájukat, mely ki is van használva, minden esetben a maximum körüli létszámmal dolgoznak.

Összehasonlító táblázat a teljes körű ellátást biztosító bentlakásos otthonnal rendelkező települések gyámhivatalaihoz tartozó hivatásos gondnok bérvizonyairól

	Dévaványa	Füzesgyarmat	Sarkad	Vésztő
Megbízási díj	23.400,- Ft	32.000,- Ft	37.000,- Ft	30.000,- Ft

A gyámhivatal Dévaványa és Ecsegfalva településekre kiterjedően lát el feladatokat, a népesség nyilvántartás adatai szerint összesen 9.495 fő állandó lakos vonatkozásában, ezen belül 1.748 fő kiskorú gyermek tekintetében, mely a 2009. évi adatokhoz képest - az elmúlt évekhez hasonlóan - csökkenő tendenciát mutat.

Település	2009		2010	
	Lakosok száma	0-18 évesek	Lakosok száma	0-18 évesek
Dévaványa	8.266	1.525	8.158	1.525
Ecsegfalva	1.355	240	1.337	223
Összesen	9.621	1.765	9.495	1.748

A gyámhivatal feladataival kapcsolatos néhány összehasonlító adat:

Megnevezés	2009	2010	a 2010. évi adatokból Ecsegfalva
Iktatott ügyiratok száma	446	431	
Alsámok	2.073	2.617	
A határozatok száma	1.119	1.828	
Családi jogállás rendezése iránt indult eljárások	21	22	1
Kapcsolattartás	29	24	3
Tartásdíj ügyek	15	18	0
Átmeneti és tartós nevelésben lévők száma	26	21	6
Örökbefogadási ügyek	4	0	0
Gyámság alatt álló gyermekek száma	50	42	3
Gondnokság alatt álló személyek száma	178	181	6
Gondnokoltak betétben elhelyezett vagyona (eFt)	71.089	76.523	1.219

A csökkenő lakosság- és gyermeklétszámmal fordított arányban nőtt az egyes ügyekben hozott döntések (a 2009. évnél a határozatok száma nem tartalmazza végzések számát, mely 255 db) és eljárási cselekmények száma.

Az alkalmazott jogszabályok változásai egyes esetekben bonyolultabbá, azonban alapvetően előnyére változtatták az eljárási rendet, megkönnyítve az azt igénybe vevők helyzetét.

Elmondható, hogy az ügyfelek igen sok esetben csak az őket érintő ügyben való tájékozódás, tanácskérés miatt keresik meg a gyámhivatalt.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásnak értékelése:

A gyámhivatal gyermekvédelmi feladatainak ellátása során az előző évben végzett tevékenységét az alábbiakban foglalom össze:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyámhivatal a pénzübeli ellátásokkal kapcsolatban az alábbi ügycsoportokban folytathat eljárást:

- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Gyermektartásdíj megelőlegezése:

A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha

- a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította vagy van olyan külföldi bíróság, vagy más hatóság által hozott jogerős határozat, amelyet a Magyarországon élő gyermek javára nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján kell végrehajtani, és
- a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá
- a gyermeket gondozó szülő vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani,

feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.

A támogatás mértéke általában megegyezik a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj összegével, azonban ettől el lehet térni, de az előlegezett összeg ekkor sem lehet kevesebb a bíróság által megállapított összeg 50%-ánál. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. Indokolt esetben a megelőlegezés folyósítása - egy alkalommal - legfeljebb további három évre ismételtelen elrendelhető. A kötelezett meghatározott kamattal együtt köteles az előlegezett összeget az államnak megtéríteni. Ezen összeget az önkormányzat megelőlegezi, illetve visszaigényelhető a Magyar Államkincstáron keresztül.

2010. év folyamán összesen 41 gyermek részesült megelőlegezésben, melynek során 3.869,- eFt került kiutalásra, kifizetésre. A megelőlegezett összegből tavaly 701,- eFt-ot sikerült behajtani.

2010. évben Ecsegefalvát érintően nem került sor megelőlegezésre, viszont az előző évekről áthúzódva 3 esetben, 6 gyermek vonatkozásában került sor tartásdíj kifizetésre, melynek során 482,- eFt került kiutalásra.

Otthonteremtési támogatás:

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek

- legalább hároméves időtartamú folyamatos - gondozási helyén töltött - nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és
- készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát, azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

Akkor is jogosult a fiatal felnőtt a támogatásra, ha tartós nevelésbe került.

A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérleti jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban vagy lakás-előtakarékossági programban való részvételre, valamint otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az otthonteremtési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.

2010. évben otthoneremtési támogatás ügyben 1 esetben indult eljárás, melynek során a támogatás összege a maximálisan adható 1.710,- eFt volt. Ezen összeget az önkormányzat szintén megelőlegezi, illetve visszaigényelhető a Magyar Államkincstáron keresztül. Ezen számokból nincs Ecsegfalvára vonatkozó adat.

A gyámhivatal gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedései:

- családba fogadás
- ideiglenes hatályú elhelyezés
- átmeneti nevelésbe vétel
- tartós nevelésbe vétel
- nevelési felügyelet elrendelése
- utógondozás elrendelése
- utógondozói ellátás elrendelése

Családba fogadás:

A gyámhivatal

- a szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő kérelmére,
- a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő kérelmére - a különélő másik szülő meghallgatásával -, vagy
- az átmeneti nevelt gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a nevelésbe vétel előtt gyakorló szülő kérelmére - az átmeneti nevelt gyermek gyámjának meghallgatásával -

hozzájárulhat ahhoz, hogy a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt a gyermeket a szükséges ideig más, általa megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza és nevelje, feltéve, hogy a családbafogadás a gyermek érdekében áll.

2010. évben 2 esetében járult hozzá a családba fogadáshoz a gyámhivatal, egy esetben a szülő testvéréhez és egyszer nagyszülőhöz kerültek a gyermekek. Ezen számokból nincs Ecsegfalvára vonatkozó adat.

Ideiglenes hatályú elhelyezés:

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen

- a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,
- a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, illetve külföldi állampolgárságú gyermek esetében - a Kormány által kijelölt gyámhivatalt.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bánatalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

2010. évben a gyámhivatal 2 esetben rendelt el ideiglenes hatályú elhelyezést a kiskorúak veszélyeztetése miatt, mely 2 gyermeket érintett. 1 kiskorú gyermekotthonban és 1 gyermek harmadik személynél (nagyszülőknél) lett elhelyezve. Ezen adatokból a gyermekotthonban elhelyezett gyermek Ecsegfalváról került be, aki felügyeleti intézkedést követően a családba hazakerült.

Átmeneti nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy - ha ez nem lehetséges - gyermekotthonban, illetve fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

2010. évben nem került sor átmeneti nevelésbe vételre. Az átmeneti nevelt kiskorúak száma 2010.12.31. napján 19 fő volt - melyből 6 gyermek ecsegfalvi lakos - illetve ebből 6 gyermek örökbefogadhatónak van nyilvánítva.

Tartós nevelés:

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ismeretlen szülőktől származik, a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot (titkos örökbefogadás), feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél.

2010. évben nem került sor tartós nevelésbe vételre. 2010.12.31. napján tartós nevelt kiskorúak létszáma 2 fő volt, melyből Ecsegfalvára vonatkozó adata nincs.

Nevelési felügyelet:

Ha az ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körű körülmények közötti felügyeletével hárítható el, a speciális gyermekotthon vezetője a gyermeket személyes szabadságában korlátozhatja. Nevelési felügyelet elrendelésére a gyámhivatalunknál még nem került sor.

Utógondozás:

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszaailleszkedését, önálló életének megkezdését. Általánosságként elmondható, hogy a szakellátásból kikerülő fiatalok élnek lehetőségükkel és nem kérik az ellátás elrendelését.

2010. évben 1 fő esetben rendeltünk el utógondozást, melyből nincs Ecsegfalvára vonatkozó adat.

Utógondozói ellátás:

A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére, - illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám javaslatának figyelembevételével - elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja. Az utógondozói ellátását a fiatal felnőtt 24. életévének betöltéséig kérheti. Általánosságként itt is elmondható, hogy a szakellátásból kikerülő fiatalok ritkán élnek lehetőségükkel és nem kérik az ellátás elrendelését.

2010. évben 1 fő esetben rendeltünk el utógondozói ellátást, melyből nincs Ecsegfalvára vonatkozó adat.

Együttműködés más szervekkel:

A gyámhivatal a hatáskörébe tartozó ügyek intézése során, szükség szerint kapcsolatot tart a Dévaványán és Ecsegfalván működő valamennyi oktatási-nevelési intézményével, Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrummal, a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézménnyel, orvosokkal, rendőrséggel, a BM Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központtal és tagintézményeivel, pénzintézményekkel, illetve egyéb állami, megyei, önkormányzati szervekkel. Az intézményekkel, hatóságokkal a kapcsolat problémamentes, adott ügy kapcsán egymás munkájának segítése a cél.

Összességében elmondható, hogy a gyámhivatal a feladatai ellátása során eleget tesz a jogszabályi előírásoknak, az ügyintézők törekednek az egyszerű, gyors, ügyfélbarát ügyintézésre.

A fentiek szerint kívántam röviden tájékoztatni a Képviselő-testületet kérem, hogy beszámolómat megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat:

Határozat:

____/2011.(V.26.) Kt.hat.

Dévaványa Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyámhivatal tevékenységéről és a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról, a szakmai munka eredményességéről szóló beszámolót elfogadja.

A képviselő-testület megbízza a Jegyzőt, hogy az értékelést a megyei gyámhivatal részére küldje meg.

Felelős: Balogh Csilla jegyző

Határidő: azonnal

Dévaványa, 2011. május 13.

Valánszki Róbert
Gyámhivatal vezető